

Ki, mit, s kivel?

Rendezők, tervezők, vendégek

A Szegedi Nemzeti Színház szeptember 14-én kezdi idei évadját. Ken Kesey: *Kakukkfészek* című művét mutatják be az új főrendező, Korcsmáros György rendezésében. Két vendége lesz az előadásnak, McMurphyt Gáti Oszkár, az Indiánt Vass Gábor alakítja majd. Gáti egyébként a későbbiekben rendezőként is bemutatkozik, október végén W. Gibson: *Libikóka* c. darabját állítja színre. Neill Simon: *Furcsa pár* című színművének tulajdonképpen két premierje lesz. Szeptember 28-án a női változat kerül színre ugyancsak Korcsmáros rendezésében, október 5-én pedig a férfi-változat, Sándor János tállalásában; a díszleteket (mindkettőhöz) Csanádi Judit, a jelmezeket Borsi Zsuzsa tervezi — vendégként. Február 22-én Gorkij: *Éjjeli menedékhely* két vendéggel: rendező Vass Zoltán Iván, díszlettervező Horesnyi Balázs. A *Léni néni* című darab áprilisban kerül színre, rendezői Petrik József.

A balettegyüttes két bemutatót tart. November 23-án a Kisszínházban: *Szenvedélyes viszonyok*; koreográfus Lőrincz Katalin mv. és Imre Zoltán. Március 8-án (nőnapon) pedig a Nagyszínházban: *Varázsdoboz*; koreográfus Imre Zoltán. Az előadások díszleteit Csik György meghívott művész tervezi.

Az operaegyüttes szeptember 21-én kezd a *Parasztbecsület* — *Bajazzók* felújításával. Októberben a sevillei borbélyt frissíti fel Félix László rendező, a Magyar Televíziótól. November és december során két régebbi produkciót, a *Bánk bánt* és a *Don Pasqualét* veszik elő. Januárban premier, Gounod: *Faust*, rendező Apró Attila, szintén a tévétől. A címszerepet várhatóan el-

énekli Gulyás Dénes is. Világhírű tenoristánk eredetileg rendezőként is jegyezte volna a darabot, de ezt sajnos, külföldi vendégszereplései miatt nem tudta vállalni. A tervek szerint felép azonban az operatársulat másik bemutatóján is. Puccini: *Bohémélet* című művében Rodolfot fogja énekelni. Ennek az előadásnak olasz vendégrendezője Gianni Carluccio. Az évad újdonságait a *Così fan tutte* zárja májusban.

Elég tekintélyes azoknak az énekeseknek a száma, akik vendégként lépnek fel Szegeden, ezért csak a neveket és a darabokat soroljuk fel: Kalmár Magda (Don Pasquale — Norina), Csavlelek Etelka (Bánk bán — Melinda), Misura Zsuzsa (Parasztbecsület — Santuzza), Kelen Péter (Faust, Bohémélet — Rodolf), Gáti István (Faust — Valentin, Così — Guliemo), Begányi Ferenc, Kovács Kolos (Faust — Mefisztó, Sevillei — Basilio), Daróczi Tamás (Faust, Bohémélet — Rodolf), Melis György (Bánk bán — Petur vagy Tiborc), Sólyom-Nagy Sándor (Bajazzók — Tonio), Bede Fazekas Csaba (Parasztbecsület, Bajazzók), Németh József (Parasztbecsület — Alfio, Bajazzók — Tonio), Leblanc Győző (Parasztbecsület — Turridu), Egri Sándor (Parasztbecsület — Alfio, Bánk bán — Petur), Derecskei Zsolt (Sevillei — Almaguiva), Szilfai Márta (Parasztbecsület — Santuzza).

Ezenkívül Győrványi-Ráth György, aki tavaly nagy sikerrel mutatkozott be az Otello karmestereként, az idei szezonban a Bohéméletet fogja vezényelni. Tervezik még a színházban egy koncertet, amelyen a nyári trevisói énekverseny győztese, Francesca Cavariani olasz szopránénekesnő lép fel.

M. T.

Hruscsov emlékezik

Új kiadó első kötete a boltokban

Újabb, a történelmi fehér foltokat eltüntető kiadvány került a TEKA könyvesboltjaiba: Hruscsov magnetofonszalagokra diktált, s a KGB elől sikeresen elrejtett memoárját jelentette meg a Leopárd Kiadó. A Hruscsov emlékezik; Szemben a zsarnokkal című kötetet — amely a júliusban alakult cég debütáló kiadványa — szerdán mutatták be a saját képviselőinek.

Nyikita Szergejevics Hruscsov leváltása után, 1964-ben kezdte szalagra mondani visszaemlékezéseit. Az 1925-től 1953-ig, Sztálin haláláig terjedő részt bocsátotta a Leopárd Kiadó rendelkezésére fia, Szergej Nyikitics Hruscsov. A memoárban Hruscsov izgalmas képet fest Sztálin személyi kultuszáról, a tehetséges politikus jellemének félelmetes torzulásaként kibontakozó gátlástalan, véreskezű zsarnokról. A könyvben kirajzolódik a Kirov-gyilkosság valódi motívumai, a Molotov-Ribbentrop paktum, majd a II. világháború kitörésének eddig ismeretlen részletei, Sztálin utolsó évei.

A kötetet Gellért György fordításában, 30 ezer példányban jelentette meg a Leopárd Kiadó. A továbbiakban évente hat-nyolc könyvet szándékoznak közzétenni. Terveik szerint még az idén kiadják Egon Krenz: Amikor a falak leomlanak és Bíró András: A hűség könyve című kötetét.

Katolikus óvodák Szegeden

A gyerekek érezzék Isten állandó jelenlétét, s így alakuljon ki bennük a keresztényi életszemlélet — ezekben jelölte meg az új, egyházi kezelésű óvodák fő céljait, egyben különbségeit is az államiakhoz képest Gyulay Endre püspök úr az (újra) egyházi felügyelet alá került Szabadság téri óvoda első szülői értekezletén. Majd megáldotta az épületet, amely a hasonlóan egyházi tulajdonba került Avar utcai óvodával együtt szeptember 3-án reggel nyitotta meg kapuit kis lakói előtt.

A római katolikus egyház a megváltozott viszonyok mellett visszaigényli egykoron szép számú, nevelő-oktató munkát végző intézményeit, így nyílt meg az említett két óvoda is. A döntő azonban a szülők igénye volt — 300 általános iskolai, 150 gimnáziumi jelentkező lett volna az óvodások mellett, ha a tanácsbiztosítási tudja az épületeket.

Először csak a Szabadság téri óvoda visszaadásáról volt szó, ám a nagyszámú lakótelepi jelentkezőre tekintettel — akiknek a nagy távolság miatt nem felelt meg Alsóváros — szükség volt még egyre: így lett a katolikus egyháza az Avar utcai épület is, bár ez korábban nem az övé volt.

Az új szellemű neveléshez az óvónöket a püspök úr

személyes beszélgetésen választotta ki,

a régi dolgozókat ugyanúgy meghallgatta, mint az új jelentkezőket. Ahogy ő fogalmazott: „hitbéli dolgok, a vallásos szellem” — múlt, hogy kit vesz föl. (Olyan óvónő — ha lett volna ilyen jelentkező —, aki például a válás után nem egyházi második házasságban él, nem felelt volna meg, bár maga a válás ténye nem volt kizáró ténye-

ző.) Mindkét óvodában csupa új óvónő dolgozik majd. A dajkák közül — akiknek felajánlották, hogy maradjanak, mert náluk nem volt döntő mozzanat a vallásos érzelmek — ketten-ketten maradtak.

Az óvodák meghirdetése után egy hét állt a szülők rendelkezésére, hogy jelentkezzenek. A kb. 150 kérvényezéből 15-20 visszalépett, amikor kiderült, hogy hol lesz e két óvoda, 4-5 pedig azért vonta vissza kérelmét, mert eredetileg azt hitték, hogy nővérek nevelik majd a kicsiket: ám az országban még kevés az apáca. Így végül 10-15 hely maradt üresen az Avar utcában, 15-20 a Szabadság téren, amelyekre pótfelvételek hirdettek. Alsóvárosban három csoportban 75 gyerek — hat óvónő és négy dajka —, míg az Avar utcában két csoportban 52 gyerek — 4 óvónő és 3 dajka — kezdhetett meg az új évet.

Arra a kérdésemre, hogy mik voltak a felvétel kritériumai, a püspök úr elmondta, hogy a legfontosabb a jelentkezési sorrend volt, s bár katolikus óvodáról van szó, vegyes vallású házasokból származó gyereket is felvették. A nem vallásos életet élő szülők gyerekei is főlvételt nyerhettek,

ha idejében adták be a jelentkezési lapot. A püspök úr szerint

alaptalanok a pletykák,

amik szerint más tényezők is szerepet játszottak a gyerekek kiválasztásában. (Ezek a mendemondák arról szölgtek, hogy elvált szülők vagy leányanyák gyermekét eleve nem vették volna föl.)

Miben különbözik a katolikus óvoda az államtól?

— Nem módszereiben, hanem szemléletében más — mondta dr. Nagy Jánosné, a Szabadság téri intézmény vezető óvónője. — Nem hitoktatást folytatunk — bár a hitélet alapjaiba szeretnénk bevezetni a gyerekeket, megismertetve velük a templomokat is —, hanem az a célunk, hogy olyan

testvéri közösséget

teremtünk a gyermekek között, amelyben egymás megbecsülése, a gyengébbek felkarolása, segítése, az együttérző szeretet és a derűs jókedv uralkodik. A napirend hasonló lesz, mint máshol, ám az étkezések előtt egy kis fohászt mondunk majd. Természetesen minden egyházi ünnepről megemlékezünk, s március 15-éről is.

Elmondta még, hogy sok támadás érte őket az állítólagos „külföldi pénzek” miatt, az igazság azonban az, hogy az óvoda nem dűskál a javakban. A szülői értekezleten a püspök úr is megemlítette, hogy a 3,7 milliós költségvetésből alig 600 ezret fedez az állam, ezért megkérte a szülőket, hogy a még használható, de „kinn” játékokat hozzák be az óvodába...

Pozsik László

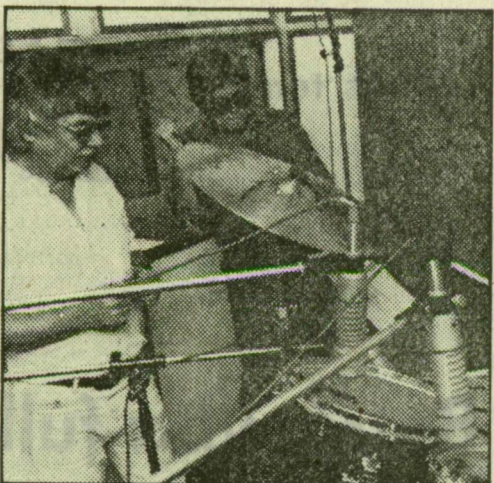
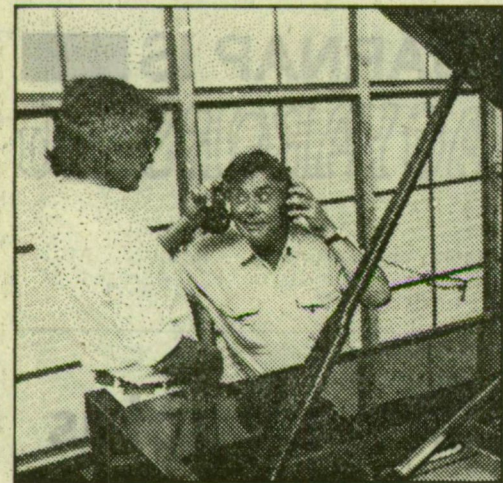
Bowie, a halhatatlan

Amikor a Sziámi frontembere úgy este nyolc óra tájban arról énekelt, hogy a boldogság nem valódi érzés, még alig fél háznyi fiatal lézengett egy Verebes nevű kicsiny kelet-európai mágus stadionjában, igaz a másik varázsló, ez a kegyetlenül szép arcú, a szexben és a kor művészeiben is több műfajú rockzenész kilencre ígérkezett. David Bowie profi, tehát percen pontosan érkezett a cirka ezer ember elé. Beethoven Örömdája kísérté, a háttérben a Hungária körút sárga villamosai csörögtek, fent repülők szálltak hangtalanul, s ahogy megszólalt ez a mélyhangú „öregember”, hirtelen megborgongtam. De tényleg, mit akarnak ezek? Mit akar Tina Turner nagymama, meg a tökkopasz Phil Col-

lins, s mit a csupa ránc Mick Jagger egyáltalán a Rolling Stones, ez a züllött nagypapa zenekar? Bizonyítani, hogy ők még mindig ott ragyognak a rockzene egén, a legfényesebb artományban? Hogy utolérhetetlenek és meghaladhatatlanok? Hogy az ő életük most már tényleg a halálig ez: rockzene és rockzene? Úgy lehet, egyszerűen tényleg ott hunynak el a színpadon, miközben odalenn az unokák sikongatnak és rúgják a port. Ámbár David Bowien a fáradtság picinyke jele sem látszott. Mérnöki szigorúsággal kidolgozott és összeállított antológiájá-

ban egyetlen elénékelt hang, felesleges csúsztatás nem volt. És nem volt show sem, még egy picike sem, a zsabóingés énekes talán egyszer szúrta le magát a mikrofonnal, ám azon nyomban fel is támadt. Jó szokás szerint két mondatot ő is megtanult magyarul: „Jó esztét Bjudapeszt! ... Keszönöm!” Különben szinte egyáltalán nem beszélt. Bő másfél óráját szigorúan a zene töltötte ki, mely olykor Bowiera jellemzően lelassult, ironikus slágeresbe ugrott át, majd újra „megkeményedett”. Hallottunk egyszeri visszajövetelt, és olyan gyors, de határozott befejezést, hogy a kedves nézők valahol a legközelebbi metrómegállónál hökkentek meg, ja, tényleg, vége a koncertnek.

Dal

Szeptemberi jubileumi koncertje előtt két új dalt rögzít lemezre a legendás Illés zenekar a rádió nyolcas stúdiójában

